

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 235

CLEVELAND OHIO, THURSDAY MORNING, DECEMBER 5, 1968

STEV. LXVI — VOL. LXVI

Predsednik Kolumbije hoče reformo ustave

Nova ustava naj bi dala predsedniku republike večjo moč, pa zmanjšala število članov kongresa.

CLEVELAND, O. — Samo štiri države Latinske Amerike poznajo političen sistem svobodne demokracije, pa še te imajo vsaka svoje politične težave. Cilski predsednik Frey je v vednem sporu s svojim parlamentom, ugovarjaški predsednik ima socialne in gospodarske težave, v Venezueli nestrpnost čakajo na izid zadnjih predsedniških in kongresnih volitev, v Kolumbiji se pa sedanji liberalni predsednik Lleras bori za ustavno reformo.

V Kolumbiji so do 1. 1958 prevladovali divje politične razmere. Prelivanje krvi je spadalo med politične obračune. Zato sta 1. 1958 sklenili konservativna in liberalna stranka 16-letno premirje: vsaka stranka ima predsednika za štiri leta, mesta v predstavniškem domu in senatu gredo po polovici vsaki od obeh strank, isto razmerje velja tudi za vsa mesta v upravnih in sodnih službi. Tako vlada od 1. 1958 mir v deželi, toda sporazum med obema strankama ni dežele do dna pomiril.

Dogovor izigravajo
V sporazumu ni bilo namreč določeno, kdo naj zastopa obe stranki. Tako so se kmalu pojavili kandidati, ki so trdili, da so liberalci ali konservativci, pa niso bili člani nobene stranke. Kongres je imel le na videl dve stranki, v resnici so v njem prevladovali struje. Edino dogovor glede predsednika je držal in tako je sedaj Lleras predsednik za dobo 1966-1970. Potem pride konservativni kandidat na vrsto.

Lleras ni ravno slab administrator, jezi ga pa, kako politiki izigravajo sporazum. Zato je sklenil, da predloži kongresu predlog o novi ustavi. Predlog je radikalnen, zmanjša število senatorjev in kongresnikov in da vlada napeto stanje med njim in kongresom, kar je vilo precej političnega življenja v kolumbijsko javnost.

Ustavna reforma ima tudi namen, da olajša 1. 1974 prehod od sedanjega stanja, ki temelji na sporazumu med obema strankama, na proste volitve, kjer bo vsaka stranka po svoje poskušala zmagati.

Lleras bo 16. decembra ukinil obsedno stanje, s čemur pa zopet niso zadovoljni tisti politiki, ki imajo od sedanjega izjemnega stanja svoje koristi.

Novi grobovi

Louis Koren
V Little Sisters of the Poor Home je umrl v tšek 72 let stari Louis Koren s 6521 Schaeffer Avenue, rojen v Podcerkvi pri Starem trgu pri Ložu, od koder je prišel v ZDA 1. 1921, samec, zaposlen pri Republic Brass Co., brat pok. Franka, Antona, pok. Mary Godec, pok. Matije (Slov.). Pokojnik je bil član W. of W. No. 159, Društva Slovenec št. 1 ADZ in samotnjega društva Loška dolina. Pogreb bo iz Grdinovega pogreb. zavoda na Lake Shore Blvd. v soboto ob 9.20, v cerkev sv. Vida ob desetih, nato na All Souls pokopališče.

Papež Pavel VI. gre za božično noč v Taranto

RIM, It. — Taranto je v Italiji dobro znano mesto prav na jugu dežele nasproti Siciliji. Tam je že od nekdaj vladala velika revščina. Pred 4 leti je pa vlada pomagla postaviti tam veliko jeklaro, ki sedaj zaposluje že nad 5.000 ljudi. Mesto je dobilo možnost, da postane industrijsko središče, seveda pa tudi mesto industrijskega proletarijata.

To mesto si je izbral sv. oče, da bo šel na Božično noč opravljati polnočne obrede s sv. mašo vred. Tako je napovedal v svojem nedeljskem govoru tega tedna. Podrobnosti potovanja pa še niso objavljene.

Pred 2 letoma je sv. oče potoval na sv. večer v Florenco, kjer je maševal za žrtve takratne izredne poplave.

V Iraku zapira vlada politične nasprotnike

BAGDAD, Irak — Pretekli teden je vlada Ahmeda Hasana El Bakra začela na debelo zapirati svoje politične nasprotnike. Prijeli so jih več sto, predvsem pristaje Naserja, komuniste, pa tudi skrajne desničarje.

El Bakr pripada stranki Baath, ki se zavzema za nekaj arabski socializem in se bori z Naserjem za vodstvo arabskega sveta.

Od pogrešane odprave so našli samo okostja

Reševalci brazilskih letalskih sil so našli okostja 9 pogrešanih članov odprave med divjo pleme Indijancev v porečju Amazonke.

MANAUS, Brazil. — Reševalna odprava brazilskih letalskih sil je našla pretekli ponedeljek ostanke zadnjega člana odprave, ki je v zgodnji jeseni odšla med Indijance ob reki Amazonki, da ji pripravi k temu, da ne bi motili gradnje nove ceste preko njihovega ozemlja. Atroari plemo je znano po svoji divjosti in zaostlosti, vendar je odprava 9 ljudi pod vodstvom italijanskega duhovnika-misijonarja rev. Giovannija Callerija upala doseči z njimi sporazum.

Ko so odpravo pred enim mesecem pogrešili, so poslali za njo rešilno odpravo letalskih sil. Ta je preteklo soboto staknila okostja 8 članov odprave, ta ponedeljek pa je našla še okostje zadnjega člana. Po zobeh so ugotovili, da so bili to ostanki vodnika odprave rev. G. Callerija, ki je bil sicer znan po svojih skušnjah z Indijanci amazonskega področja. Od vseh 9 članov pogrešane odprave so našli le gole kosti in lobanje. Neki brazilski častnikar je dejal, da izgledajo ostanki, kot da so člani odprave napadle in pokončale divje zveri.

Strokovnjak za Indijance Raul Vilhena je dejal, da so odpravo Atroari Indijanci pomorili, ker so se morali na kak način čutiti užaljeni. Kadar ti Indijanci pobijejo belce, odstranijo meso od njihovih kosti in ostanke sežgo na posebni svečanosti, pri kateri pijejo neko domačo opojno pijačo.

Od celotne odprave se je rešil le en član Alvaro Paulo da Silva, ki je pobegnil od nje 31. oktobra, ko je videl trupla dveh svojih tovarišev pred indijansko kočjo na ozemlju plemena Atroari.

SPOMNITE SE REVEŽEV!

Zopet pred šolskim štrajkom v New Yorku?

blasti, narejeno v sporazumu s starši in unijo učnih moči: treba je na nek način nadomestiti zgubljen čas v šolskem pouku. To se da doseči le tako, da se skrajša svobodni čas do konca šolskega leta. Treba je torej porabiti za pouk tudi sobote, praznike in nekaj tradicionalnih kratkih počitnic med šolskim letom.

Da dijakom ta sklep ni šel, kdo bi jim zameril. Še zmeraj, odkar obstoja šolanje, je bil čas počitnic prijetnejši od šolskega urnika. Velika večina dijakov se je zadovoljila z običajnimi izrazi nezadovoljnosti, največ z zabavljanjem. Manjšina med njimi je mislila drugače. Značilno je, da se je ta manjšina začela udeleževati ravno v tistem šolskem okolišju v Brooklynu, ki je s svojimi izgredi dal povod za prvi letošnji njujorški šolski štrajk.

Ta manjšina obstoja iz nekaj sto dijakov, ki so se oboje rožili s kamni, opeko, kosi železa in betona in začeli razbijati šolska poslopja prav takrat, ko bi se bil moral začeti dodatni šolski pouk. Ko so

O čistoči zraka in voda bo razpravljala 1. 1972 mednarodna konferenca

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Po enem dnevu razpravljanja je glavna skupščina Združenih narodov odločila sklicati za leto 1972 svetovno konferenco, ki naj razpravlja o čistoči zraka in vode. "Potrpežljivost prirode ima svojo mejo," je dejal švedski diplomat S. Astrom, glavni govornik o tem vprašanju.

Zbrani skupščini je dejal, da tudi če se izognemo tveganju uničenja našega planeta, lahko še vedno — s spremembo njegovega obraza — nehoti dosežemo isti cilj.

Ameriški zastopnik J.R. Wighins je opozoril na ogromne količine raznih vrst odpadkov, ki jih je treba nekam spraviti, ne da bi pri tem trpela priroda in ravnotežje v njej. Pomislimo samo na ogromne količine izpuhov avtomobilov, na dim, ki ga pošilja industrijske naprave v zrak, na odpadke, ki gredo v vodo.

Švedski zastopnik je dejal, da bo mednarodna konferenca pritisnila na vlade, da je treba resno gledati na to, da ne bo okolje, v katerem človek živi, spremenjeno in onesnaženo v taki meri, da bo škodovalo človekovemu zdravju. Kanadski zastopnik R. Kaplan je opozoril na posebno onesnažitev vode jezera Erie. Vsakemu, ki bi slučajno padel v vodo tega jezera, svetuje, naj se da cepiti proti tetanusu!

"Moskva" ni uspela

NORFOLK, Va. — Ameriška pomorska obveščevalna služba sodi, da je glavna naloga ruske letalonosilke "Moskva" iskanje in odkrivanje sovražnikovih podmornic, zlasti ameriških atomskih podmornic, oboroženih s Polaris raketami.

Ti strokovnjaki naše vojne mornarice so prepričani, da ima "Moskva" slabšo opremo za dosego teli ciljev in da se ji doslej še ni posrečilo stakniti ameriških atomskih podmornic.

se pa prikazale v bližino učne moči, so jih dijaki takoj "pozdravili" s kamenjem, opeko, komadi železa itd. Posegla je vmes tudi policija, pa je nalezela na tak odpor kot v poletnih nočeh v Chicagu: kamenje, opeka, pa tudi vsak drug predmet, ki je trčil od človeške kože, je bil dober za boj proti njej. Skratka: kar se je godilo v Chicagu poleti na debelo, se je sedaj vršilo v Brooklynu na drobno. Ne do pičice natanko tako, toda med mladimi demonstranti je vladal pravi "čikaški duh". Kaj drugega tudi ne bi smeli pričakovati, saj je imel in ima njujorški dijaški štrajkovni odbor svoje pribežališče v uradnih prostorih Afriško-ameriške učiteljske zveze, ta pa po svoji miselnosti ni daleč ne od črne sile ne od nove leve.

Učiteljska unija vsega tega ne bo dolgo prenašala. Njen predsednik je že izjavil, da bo moral oklicati nov štrajk, ako ne bo reda in miru v šolskih prostorih. Ali bodo njujorški varnostni organi hoteli tvegati vse, da obnovijo red in mir po vsem tem, kar se godi njujor-

hovim tovarišem po drugih ameriških mestih?

Naj se ta zadeva konča tako ali tako, dejstvo ostane, da je pred vrati čas, ko bo lahko vsakdo izlival svojo nezadovoljnost na tak divjaški način, ki se mu bo zdel najbolj primeren. To ne more dolgo trajati. Zmeraj močnejši bo glas, ki bo zahteval red in mir za vsako ceno.

Dijaški štrajk je sprožil še drugo dodatno vprašanje: Ali niso tudi starši obvezani, da krotijo svoje otroke? Ali res mislijo, da naj ta posel opravljajo kar policija? Če so obvezani, so tudi odgovorni za moralno in materialno škodo, ki jo delajo njihovi otroci. Ako otrok iz prešernosti poškoduje v šolskih sobah šolsko opremo, morajo škodo povrniti pri normalnih razmerah njegovih staršev. Ako pa tolpa dijaških demonstrantov od zunaj razbija šolske prostore, ali naj bodo starši deležni le običajnih opominov. Po našem je prišel čas, da morajo starši nositi več odgovornosti za svoje otroke, kot sedaj javnost navadno misli.

PAPEŽ PAVEL VI. BRANI CERKVENO UČITELJSTVO

Sv. oče je včeraj tekom splošne avdience v cerkvi sv. Petra spregovoril jasno in odločno v obrambo katoliškega nauka in učiteljstva Cerkve.

VATIKAN. — Včeraj je papež Pavel VI. tekom splošne avdience v cerkvi sv. Petra nastopil odločno in jasno v obrambo cerkvenega nauka, cerkvenega učiteljstva in zahteval pokorščino cerkvenim pravilom in redu. Čeprav ni nikogar imenoval, je precej jasno, da so bile njegove besede v prvi vrsti namenjene duhovnikom in škofom na Nizozemskem, ki so se najbolj oddaljili od doslej ustaljenih katoliških nazorov in nauka. Na Nizozemskem so pred dvema leti izdali nov katoliški katekizem z odobritvijo škofov, ki v marsikaterem pogledu pri razlagi krščanskega nauka in krščanskega resnic ubira čisto svojo pot, močno oddaljeno od uradne, ki je v navadi skozi vso preteklost od zgodnje krščanske dobe. Sv. oče je že pred enim letom pozval katoliške škofo na Nizozemskem, naj ta katekizem umaknejo in ga spravijo v sklad z naukom Cerkve. Ko se to ni zgodilo, je pred petimi dnevi odbor 6 kardinalov nizozemski katekizem uradno zavrnil in zahteval njegovo popravo v skladu z naukom Cerkve o angelih, devištvu Marije in o resnični prisotnosti Kristusa s telesom in krvjo v sv. Evharistiji.

Govoreč tisočim v baziliki sv. Petra je dejal papež: "Kdo govori danes o peklju? Tega ne marajo in ne razpravljajo o njem. Vsakdo izbira resnice, ki so mu všeč. Na ta način se vera razkaja in z njo tudi sama tista skupnost, ki jo imenujemo eno in edino Cerkev." Papež je nato prešel na cerkveno učiteljstvo in poudaril: "V tej točki je Cerkev, kot veste, stroga, zahtevna, ljubosumna, dogmatična."

Po drugem vatikanskem koncilu, ki je v marsičem sprostil cerkveno disciplino v organizacijskem pogledu, skušajo nekateri sprostiti cerkveno disciplino tudi v pogledu samega nauka, ki naj bi se "približal" in "spravil v sklad" z moderno znanostjo. Tako skuša na primer nizozemski novi katekizem razlagati nekateri nauke Cerkve simbolično, trdi, da jih ne smemo jemati dobesedno, kot na primer ne jemljemo dobesedno svetopisemske zgodbe o stvarjenju sveta.

Nekateri teologi spregledujejo, da vera ni znanost, kajti če bi bila znanost, potem ne bi bila več vera. Verujemo tisto, kar ne moremo dokazati in ne v celoti s svojim umom dojeti. Bo-

žjo resnico verniki sprejemamo, kot jo nam Cerkev razlaga. Prav v tem sprejemanju je za služenje. Sprejem znanstvenih ugotovitev, dokazanih dejstev ne moremo šteti med zasluženje!

Zadnje vesti

TEL AVIV, Izrael. — Izraelski bombniki so včeraj napadli topniške položaje iraške divizije v Jordaniji, kjer je ta od lanskega junija. V Bagdadu trdijo, da so sestrelili 7 izraelskih letal, izraelsko poveljstvo pa poroča, da je bilo izgubljen le eno letalo, pa so njegovega pilota rešili, vendar je na poti v bolnico umrl. Izrael trdi, da je postala iraška divizija v Jordaniji središče vse gverilske dejavnosti proti Izraelu v Jordaniji in da so v zadnjih treh dneh iraške čete obstreljevale 12 izraelskih naselij južno od Galilejskega jezera. Irak je lani skupaj z drugimi državami napovedal Izraelu vojno in z Izraelom ni sklenil nobenega premirja. Tako je vsaj formalno še vedno v vojnem stanju z Izraelom. Premirje so uradno sklenili z Izraelom le Egipt, Jordanija in Sirija. Iraško poročilo trdi, da je bilo tekom napada 6 vojakov ubitih, 14 pa ranjenih.

RIM, It. — Tu se je začel sinoči 24-urni splošni štrajk, pri katerem sodelujejo vse tri glavne delavske unije, komunistična socialistična in katoliška. Vse je obstalo. V raznih krajih dežele so demonstracije proti policiji, ki je v ponedeljek tekom nemirov na Siciliji smrtno ranila dva kmetijska delavca. Oba so včeraj mirno pokopali, toda njuna smrt je dvignila hudo gonjo proti policiji.

NEW YORK, N.Y. — Izvoljeni predsednik ZDA R. M. Nixon je v telefoničnem razgovoru z vrhovnim zvznim sodnikom E. Warrenom tega naprosil, da bo ostal na svojem mestu do konca sedanjih poslovnih dni sodišča. Warren bo Nixona tudi zaprisegel kot novega predsednika ZDA.

SAIGON, J. Viet. — Predsednik republike Van Thieu je včeraj objavil, da bo zastopstvo Južnega Vietnama odpotovalo v Pariz v soboto in bo prihodnje sredo še sodelovalo pri razgovorih o končanju vojne.

Iz Clevelanda in okolice

Pevska vaja — Pevski zbor Korotan: Vaja za mešani zbor bo v soboto ob 6.30 zvečer v SND na St. Clair Avenue. Novi pevci se lahko pristopijo.

Prodaja peciva — Danes po 4. uri popoldne bodo v spodnji dvorani SND na St. Clair Avenue naprodaj potice in drugo pecivo. V soboto, 7. decembra, bo tam ves dan bazar.

Zadušnica — V soboto ob 7.30 zjutraj bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Josepha Peruska ob 4. obletnici njegove smrti.

Molitev — Clance Društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ so vabljene v petek ob desetih dopoldne v Zakrajškov pogrebni zavod k molitvi za pok. Mary Prudice.

Seja — Oltarno društvo pri Sv. Vidu ima v nedeljo, 8. dec., ob pol dveh popoldne sejo z volitvami novega odbora. Po seji bo prigrizek.

K molitvi — Clance Podr. št. 14 SZS so vabljene nocoj ob sedmih v Zelenov pogrebni zavod na E. 152 St. k molitvi za pok. Ano Prince.

Dominikanec dr. Bosch se umika iz politike?

SANTO DOMINGO, Dom. rep. — Znani dominikanski politik dr. Bosch, ki je pred leti igral veliko vlogo v dominikanski politiki, pa se po zmagi dr. Balaguera umaknil v Španijo, je pisal svojim pristajšem v Santo Domingo, da se umika iz politike. V svojem pismu omenja tudi, da Dominikanska republika še ni dozorela za sistem svobodne demokracije in da je zanjo še zmeraj potreben sistem "močne roke".

Izjava dr. Boscha pomeni tudi konec njegove stranke, ki je bila hrbtenica levičarske koalicije v Dominikanski republiki. Mnogi ne verjamejo, da se bo dr. Bosch res umaknil. Sumijo, da misli iz ostankov svoje stranke ustvariti novo, ki bo veliko bolj na levo, kot je sedanja. To bi pomenilo, da dr. Bosch še ni zgubil upanja, da bi se s pomočjo komunistov vsaj začasno dokopal do oblasti.

V Santo Domingu nihče več ne računa z njim kot s političnim faktorjem.

Sodnik H. L. Black o demonstracijah

WASHINGTON, D.C. — Član Zveznega vrhovnega sodišča Hugo L. Black je v razgovoru na CBS televizijski mreži dejal, da ne ve za noben zakon, ki bi "dajal ljudem pravico, da hodijo v tisočih po cestah gor in dol". Pri tem je seveda mislil demonstrante.

Sodnik Black je mnenja, da imajo tisti, ki hočejo javno protestirati, pravico zborovanja in govora, "toda samo v okviru veljavnih zakonov". Oni lahko svobodno in nemoteno govorijo na kraju, kjer imajo za to pravico, kajti pravica nekoga do zborovanja se ne razteza "na lastnino drugega človeka, tudi ne na lastnino vlade".

Bodi previden in pazljiv, pa se boš izognil marsikateri ne-reči!

Oblačno z nalezavanjem snega. Najvišja temperatura okoli 40.

AMERIŠKA DOMOVINA

6217 St. Clair Ave. — Henderson 1-0622 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Kanada in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

No. 235 Thursday, Dec. 5, 1968

Enakopravnost in zaščita

Pod tem naslovom je "Katoliški glas" v Gorici 28. novembra letos obrazložil težave slovenske narodne manjšine v Italiji in navedel njene zahteve, ki niso omejene samo na enakopravnost z večinskimi narodom, ampak tudi na posebno zaščito. Ta je v modernem času, ko radio, televizija in druga komunikacijska sredstva, pa tudi sam način življenja industrijske družbe teže k izenačevanju, neobhodna za ohranitev narodne manjšine. Članek zanima naše rojake, posebno one iz Slovenskega Primorja, zato ga tu ponatisujemo.

Ko govorimo o zaščiti slovenske narodne manjšine, je treba točno vedeti, kaj mora biti zaščiten, kako, zakaj in kakšna je razlika med enakopravnostjo in zaščito. Večinski narod v Italiji mora priznati, da smo tu živeči Slovenci narodna (ne samo etnična ali jezikovna) manjšina z določenimi pravicami, temelječimi na pravicah človekove osebe. Človekova oseba pa mora imeti polno možnost za svojo rast in oblikovanje, izpopolnjevanje, vzgojo itd. v okviru vseh tistih prvin, ki tvorijo svojsko kulturo narodne manjšine.

Med omenjene prvine spadajo med drugim jezik, tradicija, običaji, folklor, kulturno izročilo, narodna zgodovina in sploh vse tisto, kar označuje narod kot narod, ter zagotavlja narodni manjšini njen obstoj, ohranitev, razvoj ter stike tako s sodržavljanji, kakor z matičnim narodom. Vse to tvori okvir, v katerem se razvija v določeno smer tako človekova oseba, kakor tudi skupnost teh oseb. torej narodna manjšina kot celota. Oboje mora biti zaščiten.

Pravice narodne manjšine temeljijo na smotru naroda, to je moralni dobrini človekove osebe v notranjem izpopolnjevanju svojega narodnostnega, jezikovnega in kulturnega značaja, v svojstvenem tipu civilizacije. Te pravice so nedotakljive, kakor so nedotakljive pravice države, ki ima svojstveno nalogo, da jamči za zunanjo ohranitev skupne blaginje, katere se doseže v pravno ureditvi, ki jo ustvari država. To so torej pravice narodne manjšine, ki jih mora država spoštovati in ščititi, kakor mora po drugi strani manjšina spoštovati državne zakone in njeno ureditev.

Pri tej točki je treba opozoriti na važno razliko med enakopravnostjo in zaščito. Država, ki se postavi na stališče, da napravi za narodno manjšino vse, ako ravna z njenimi pripadniki enako kot z vsemi ostalimi državljani, ne izpolnjuje svoje dolžnosti, ker samo enakopravnost ni dovolj za ohranitev narodne manjšine. To potrjujejo tudi člena 3 in 6 ustave, ki ne govorita samo o enakopravnosti, ampak tudi o zaščiti narodnih manjšin. Narodna manjšina, recimo naša slovenska, je majhna in ji preti tisoč nevarnosti, da se utopi v večinskem jezikovnem in narodnem morju.

Dokler Slovenci živimo na strnjem ozemlju, kjer ima Slovenec za soseda Slovence, slovenska vas za soseda drugo slovensko vas, dokler sklepajo Slovenci zakonske zveze med seboj, dokler torej imamo prostor, v katerem živimo in se razvijamo, še nekako gre. Zato smo se tudi tako dolgo ohranili. Isto velja, če so nam zagotovljene gospodarske možnosti.

Današnji čas je s svojim tehničnim napredkom prinesel radio, televizijo, časopise, kar vse ljudi nujno nekako izenačuje, briše razlike med njimi. Še dodamo še razlaščevanje, si lahko predstavljamo, kakšna nevarnost preti našemu narodnemu obstoju. Te nevarnosti ne more odpraviti ne enakopravnost ne strpnost večinskega naroda do nas, ampak samo učinkovita zaščita, ki ustvari pogoje, da se ohranimo tudi v naravno neugodnih okoliščinah. Narodna manjšina mora biti torej v nekem smislu privilegirana kakor so v naravi privilegirane nekatere redke in maloštevilne vrste rastlin ali živali, ker bi sicer kmalu izginile.

Narodna manjšina je družbena skupina z lastno individualnostjo, torej pravna oseba, ki ji je treba priznati značaj narodnega in prav tako tudi političnega oseba ali subjekta z odgovarjajočimi pravicami in dolžnostmi. Mednje spada v prvi vrsti pravica do lastnega narodnega zastopstva in političnega predstavnštva. Kakor lahko samostojno in neodvisno odloča o sebi le vsako sam (razen če ni mladoleten ali slaboumen), tako lahko samostojno in neodvisno odloča o sebi le narodna manjšina sama. Med Slovenci gotovo ni nikogar, ki bi dvomil, da smo polnoletni in umsko sposobni.

In tako smo prišli do važne točke v znanem programu Slovenske skupnosti, da imamo Slovenci v Italiji kot kulturo in dozorel narod pravico in dolžnost do lastnega narodnega in političnega predstavnštva, ker drugače nismo samostojni in suvereni subjekt. Tisti Slovenci, ki se vključujejo v neslovenske stranke in k temu prigovarjajo še dru-

ge, imajo sebe in nas vse za manjvredne, nedozorele, za predmet ali objekt, o katerem naj odločajo drugi. Prosto-voljno se odrekujejo najvišjim pravicam in lastnostim vsakega naroda, ki hoče še živeti ter izpolnjevati svojo zgodovinsko vlogo.

BESEDA IZ NARODA

Letna seja in božičnica dr. Sv. Vida št. 25 KSKJ

CLEVELAND, O. — Vse članice Društva sv. Vida št. 25 KSKJ prijazno vabim, da se udeležite letne seje, ki bo v nedeljo, 8. decembra, ob pol dveh popoldne v prostorih, kjer imamo naše redne seje v šoli sv. Vida.

Dolžnost vsakega člana in članice je, da se vsaj letne seje udeležijo in s svojo navzočnostjo in dobrimi predlogi pomagajo k napredku društva in Jednote. Volitve odbora bo poleg drugih važnih zadev na dnevnem redu. Prosim vas vse, da pridete točno ob 1.30 popoldne, da bomo lahko ob napovedanem času pričeli s sejo. Po seji bomo imeli seveda tudi naše običajne "nedokončane zadeve" v obliki okusnih klobas in kar zraven pripada.

Ko bomo z vsem tem končali, bo pa ob 3.30 popoldne prišel sv. Miklavž, da bo obdaril članice in članice našega mladinskega oddelka. Zato opozarjam vse starše, ki imate svoje otroke v našem društvu, da pridete z njimi v nedeljo ob 3.30 v šolo sv. Vida, da bodo deležni Miklavževih daril.

Vas vse bratsko pozdravljam in vas še enkrat prosim, da se gotovo udeležite te seje v čim večjem številu.

Frank A. Turek, preds.

Miklavževanje pri Sv. Vidu

CLEVELAND, O. — Pod vodstvom učiteljice je Slovenska šola pri Sv. Vidu tudi letos pripravila za svoje učence kakor tudi za drugo slovensko mladino in rodoljubne rojake in rojkinje slovensko miklavževanje, ki bo to nedeljo ob 3. popoldne v novi šolski dvorani. Na sporedu je nekaj prijetnih odrskih točk, katerim bo sledilo obdarovanje, najprej šolskih otrok, potem pa še druge mladine. Otroci v spremstvu staršev ne plačajo nobene vstopnine; odrasli pa naj prispevajo po dolarju za potrebe Slovenske šole.

Odbor staršev vnovič prosi matere, ki so pripravile kaj za obdarovanje primernege peciva, naj to pošljejo to soboto med 11. uro popoldne in 4. uro popoldne v družabno sobo vidovskega auditorija. — Darila za obdarovanje otrok sprejemamo v nedeljo med 9. uro popoldne, pa potem vse do pol tretje ure popoldne.

Slovenska šola vabi vse slovenske starše iz svojega okoliša kakor tudi vse druge, naj pridejo na to naše slovensko šolsko miklavževanje ter tako napravijo veselje naši šolski mladini. J.S.

Obhajilna nedelja DNIJ

CLEVELAND, O. — Prihodnja nedelja je obhajilna nedelja za vse ude Društva Najsvetjega Imena Jezusovega župnije sv. Vida. Društveni odbor vabi vse može in fante, naj polnoštevilno pridejo k sv. maši ob 8. uri; med njo pa naj prejmejo sv. obhajilo. Po sv. maši je pripravljen za vse zajtrk v dvorani pod cerkvijo. Po zajtrku bo kratek društveni sestanek.

Zberimo se res v kar se da velikem številu, posebno ker je to nedeljo obenem praznik Marijinega brezmadežnega Spočetja. Ob tej priložnosti si bomo tudi drug drugemu voščili bližnje praznike. Na svidenje!

France Sever

SŠK keglja

CLEVELAND, O. — Po igran zadnje nedelje je sledeče stanje:

	Dobili	Izgubili
Muškatjerji	33	16
Kranjci	30½	18½
Gorenjci	29	20
Lovci	28½	20½
Cigani	28	21
Hribovci	27	22
Vinopivci	24	25
Hribolazci	24	25
Tigri	23	26
Samarijani	23	26
Zivali	22	27
M & C	22	27
Roparji	22	27
Asi	21	28
Skale	21	28
Vandrovci	14	35

Druga grabnarska nagrada te kegljaške sezone je podarjena Francitu Lebnu. On je namreč podrl največ kegljev v eni igri v tem letu, ko je zaigral 231 igro. Zato je zaslužil znak "Kegljat tedna".

Seveda so tudi drugi Cigani dobro kegljali, ko so vzeli Zivalim vse igre ta večer. Janez Ambrozic je zaigral 112 kegljev nad svojo povprečnostjo in s tem pripomogel Roparjem do treh točk od Vinopivcev. Tone Urh je imel 424 serijo v tej bitki.

Hribovci so se kar dobro odrezali, ko so vzeli Muškaterjem vse točke. Posebno se je postavila Ani Štempihar, ko je zaigrala 411 serijo in s tem pomagala Vladu Nosanu, da mu ni bilo treba kupiti Muškaterjem.

Gorenjci, izgleda, so se zbudili zadnje nedelje. Saj so vsi kegljali čez svojo povprečnost, posebno pa še Janez Gabrič in Jaro Gogola, ko sta zaigrala 436 in 445 serije. Zato so Gorenjci odnesli vse točke Tigrom, čeprav se je Jože Kokal st. jako dobro boril, ko je zaigral 516 serijo. Charles Lončar je vodil M & C do petih točk nad Samarijani, ko je zaigral 197 - 526 serije. Lovci bi skoraj odnesli Asom vse točke, da niso izgubili prvo igro z razliko treh kegljev.

Kranjci in Vandrovci so tudi odnesli po pet točk. Prvi so Hribolazci, katerim keglji niso padali ta večer, drugi so pa Skale, zdrobili. Vandrovcem sta pripadla dva točka. V nedeljo je bil Jože Stropnik, ko sta zaigrala 180 in 172 igri.

Člani SŠK in njihove družine, ne pozabite na božičnico, ki bo v Baragovem domu 14. decembra.

Na svidenje!

Grabnar

BODICE S.S.K.

Gorenjcem:

Vsa čast vam,
lepo ste zaigrali
namesto Tigrov;
zobe ste pokazali.

Zivalim:

Tokrat ostale
ste brez hrane...
ker povabile ste —
Cigane!

Kranjcem:

Skoraj mi je
zmanjkalo besed,
Muškaterjem le
prišli ste v sled.

Muškatjerjem:

Od vseh nas
lep nasvet:
"Z obrazom!" —
lepše je umreti!"

Hribovec

Jezerska globina

Velika jezera Severne Amerike so po naravi zelo globoka, najbolj od vseh Gornje jezero.

Novice in voščila z Oloka

(Nadaljevanje)

Naši slovanski bratje doma in zunaj verjetno goreče molijo: "Sveti Venčeslav, ne daj propasti nam." V Jugoslaviji sta cerkvena in svetna oblast odločno obsodili to kruto sovjetsko dejanje. Odločno je obsodil vse to sv. oče. Sočustvuje s Prago, toda tam so od 1. 1918 dalje vodili čudno trmasto politiko proti Slovakom. Vse so obljubili, nazadnje pa snedli dane obljube. Ni čuda, da so se začeli Slovaki upirati, se zbirati okrog svojih mož, msgr. Andreja Hlinka, po njegovi smrti okrog dr. Josipa Tisa. Mnogi zunaj na varnem in v svobodi še danes Tisa kritizirajo, toda kateri je tam živel pod okupatorjem, se pa živo zaveda, koliko težkih ostrin je odstranil in obvaroval nepotrebnega zla in na telesu lastnega naroda. Sedaj bo, če — nočeš, moral isto delati Dubček, če bo hotel, da bo Češkoslovaška vsaj na papirju uveljavila pravo in svobodo. Na varnem in v svobodi se lahko laja, toda ko imaš nagobčnik in kadar si priklenjen, tega ne moreš storiti. Bog daj res svetu ljubi mir, svobodo, ljubezen in pravo pamet.

V nedeljo, 27. oktobra letos, je v Londonu prav norela dijaška mladina. Neki Pakistanec je zbral na tisoče te mladine, da je protestirala proti stricu Samu in Avstraliji radi vojne v Vietnamu. Vse pošteno in lepo, toda nihče ni zinil besede proti Moskvi in ne proti Pekingju. Za red pri demonstraciji je skrbelo 6,000 tisoč mož policije in so bili komaj kos svoji nalogi. Vsa ta neumnost stane državo nad pol milijona funtov, katere bo moral plačati v imenu demokracije davkoplačevalec, razgrajati so se pa kot potuhneni kužki razšli na vse strani.

Malo pred okupacijo Češkoslovaške je tu in po vsem svetu delala nepotrebne skrbi, dolge jezike po časopisu, radiu in televiziji okrožnica sv. očeta "Humanae vitae" glede urejevanja rojstev. Človeka so že bolele oči in ušesa in si zagnal čimnik proč, zaprl radio in televizor in šel proč. Zalostno je bilo to, ko so nekateri mladi duhovniki začeli gonjo proti temu. Menda bi nekateri radi videli to, kar so pred 10 leti nekateri pokvarjenici tu predlagali, naj postavijo svetišča boginje Venere kot nekaj v starem Rimu.

V Sloveniji je Ljubljanska Tribuna v celoti objavila to okrožnico in pripombo nadškofa Počučnika. V Rusiji je prodajal pilul strogo pod kontrolo in omejena. Ze vedo zakaj, ker tam hočejo zdrave, razvite, sposobne moči, pomehkuženi Zapad pa z naglimi koraki želi v propast. Tudi temu bo enkrat konec in svet se bo streznil in začel živeti drugače.

Te mesece Slovenci tu in drugod praznujemo 10-letnico smrti velikega Slovenca g. dr. Kuharja Alojzija. Malo mož je imel naš narod takšnih, kateri bi tako dobro poznali ozadje diplomacije vesilesil. Ze preje v Jugoslaviji je preko radia in tiska na vse to javnost opozarjal in prejemal za vse to nevhvaležnost. Silno so ga bolele razne nepotrebne razprtije v emigraciji, silno ga je bolela usoda v domovini, na Koroskem, nihče ga ni mogel ali hotel prav razumeti in to mu je skopalo prezgodnji grob. Kot duhovnik je bil zvest, goreč dušni pastir, zvest Bogu in narodu ter voljno prenašal svoj križ. Mož, visoko naobražen, širokega svetovnega obzora, toda ponižen, preprost in zelo dober. Če bi danes vstal iz groba, bi nam gotovo ponovno govoril, kot nam je večkrat v življenju: "Ohranite srce, katero pozna zvestobo Bogu, svojemu narodu in njegovi kulturi."

KULTURNA KRONIKA

Jesenski koncert pevskega zbora Slovan

Pevski zbor Slovan je priredil zadnje nedeljo popoldne svoj jesenski koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Avenue v Euclidu. Koncert je bil dobro obiskan, izvajanja posameznih točk odlična, občinstvo očitno zadovoljno, program pa bogato založen. Iz obilice vtisov, ki nam jih je pustil koncert, bi omenili le poglavitve.

Pevski zbor je še zmeraj na grebenu svoje pevske zmogljivosti. Dinamiko prepevanja je celo poglobil in s tem olajšal delo dirigenta F. Vauterju, ki ima največ zaslug za izreden uspeh te prireditve. Zato bomo omejili naše pripombe le na spored.

Kot rečeno, je bil spored pester in obširen, narodne pesmi pa kar lepo pomešane med umetne. Zato je občinstvo lahko z napetostjo sledilo točki za točko in ni varčevalo z izrazi hvaležnosti. Prilik za izražanje hvaležnosti pa ni manjkalo. Kvaliteta pesmi je bila namreč zelo srečno prirojena okusu poslušalcev.

Posebnost koncerta je bila tudi mešanica nastopov moškega in ženskega zbora s solisti, ki so nastopali skupinsko (v duetu, kvartetu, sekstetu in oktetu). Tako so solisti in solistkinje nosili težo prepevanja. Senzacija je bil seveda ženski sekstet, ki se je pozneje močno uveljavil tudi v mešanem zboru. Nastop ženskega seksteta je bil tako odličen, da predstavlja ostro tekmo za soliste, posameznike in skupinske. Tega se je naravno občinstvo najbolj veselilo. Tak način konstrukcije programa ima svetlo stran tudi v tem, da razbremenjuje moški zbor, obenem pa daje vsem solistom priliko, da se pojavijo na odru zunaj mešanega zbora. Kandidatov za soliste je v pevskem zboru dosti, kar ni čudno: v vsakem starem in so-

lidnem pevskem zboru, moškem ali ženskem, se pojavijo želje po vlogah solistov. Dirigentom ne kaže drugega, kot da vpoštevajo to stvarnost, da se izognejo nevarnosti kriz med sodelujočimi pevci in pevkami.

Izvajanje posameznih točk je bilo nadpovprečno dobro. Omenili bi še posebej koroške narodne pesmi in rusko narodno pesem o razbojniku Kudejaru. Že carska Rusija jo je oboževala, od tistih časov naprej pa so jo prepevali vsi amaterski zbori po vsem svetu, pa še zmeraj ni pozabljena.

Med umetnimi pesmimi zasluži pohvalo Vogričeva "Lahko noč", Volaričev "Zvečer" in Aljažev "Triglav". Kje so tisti časi, ko so umrlemu skladatelju peli ravno to pesem od prtem grobu na Dovjem kot zadnje slovo od njega. To je na pogrebce bolj vplivalo kot vse drugo, kar se godi ob pogrebi. Ženski sekstet je iz obeh narodnih pesmi (Se davno mračni in Dve let' in pol) iztisnil vse, kar se da iztisniti. Omeniti moramo Košatovo "Nedeljo na planini". Je precej dolga skladba, toda njena osnovna ideja je tako globoko zakopana, da jo je težko izluščiti v par minutah, četudi je bilo porajanje po mešanem zboru naravnost odlično. Med najboljša izvajanja spada tudi Juvančev "Spomin na zimski večer".

Ne smemo zamuditi te prilike, da se zopet ne zahvalimo dirigentu F. Vauterju, pevcem in pevkam, pa tudi pianistu C. Loucku za vse žrtve, ki so jih prevzeli na svoja ramena s plemenitim namenom, da zadovoljijo "svoje stalno koncertno občinstvo", ki je tako povezano z njimi.

In tako nam je hitro potekel čas od "Hej Slovani" do "Za farno cerkvico". Ni se nam bilo treba mučiti z interpretacijo, prepevanje je bilo lahko umljivo, iskreno in navdušeno. S tem je bil naravno končan le pevski del prireditve; kar mu je sledilo, ni več temeljilo na sporedu, ampak na tradiciji, ki drži Slovana na nogah. Tudi to je zlata vredno v naših težkih narodnih časih.

I. A.

Praznujemo 50-letnico Jugoslavije — zedinjenja južnih Slovanov, Slovencev, Hrvatov in Srbov. Lepa zamisel! Nekateri nezadovoljneži doma in zunaj trdijo: Dr. Korošec je Jugoslavijo s petimi prsti sestavil, ko je podpisal pakt. Kako zgrešeno govorjenje. Mož se je za vse to silno trudil, prizadeval za dobrobit vseh treh narodov, zanje prenašal vse žrtve, udarce, ponižanja za obstoj države in nje dobro tudi našel prezgodnji grob. Res velik mož! Zamisel Jugoslavije se je začela že pred 100 leti in še več. Bili so to veliki močiji vseh treh narodnosti: nadškof Strossmayer, Ante Bauer, Svetozar Marković, Ljuba Davidović, Stjepan Radić, Pavle Radić, Anton Martin Slomšek, Andrej Einspiller, brata Vošnjak, nadškof Jeglič, dr. Jan. Ev. Krek, dr. Gregor Jerjav, dr. Ivan Tavčar in nebroj drugih. Kako lepa, plemenita zamisel, katere bi služila samo v dobro vsem trem narodom. Prihrumeli so temni, grozeči viharji ter skoro uničili delo, trud in lepe sanje dobro mislečih mož in na račun tega je trpelo nedolžno ljudstvo. Kako preroško je napovedal ob ustanovitvi Jugoslavije naš veliki Jeglič: "Pozdravljam Jugoslavijo, toda gorje njej, če se ne bodo v njej vpoštevale krščanska načela!" Vse to se je večkrat napetalo in doživljali smo težke čase in vse to je vrlemu dr. Korošču grenilo in uničilo življenje. Napuh in samoljubje sta največje zlo — tudi v diplomaciji. "Kjer se dva prepirata, tretji dobiček ima!" Naj naš zgodovina iz vse-

(Dalje sledi)

Voščite praznike svojim dragim v Ameriški Domovini!

OBZOR

THE WISCONSIN YUGOSLAV OBSERVER — AFFILIATED WITH THE "AMERICAN HOME" DAILY

Address
All Communications
to
OBZOR PUBLISHING
COMPANY
Marica R. Stant,
Publisher
3601 W. Ohio Ave.
Milwaukee 15, Wis.
Tel. Mitchell 5-4373

Milwaški zapiski

SE EN KAPLAN. — Fara sv. Janeza Evangelista je dobila še enega kaplana. Mnogim je poznat še od prej. Njegovo ime je Fr. Mark Hočevar, frančiškan. Kot novoposvećeni duhovnik je bil nastavljen pri Sv. Janezu v letih 1953-1955. Sedaj prihaja iz Lomonta, kjer je bil zaposlen kot voditelj duhovnih vaj. Pred dobrim letom je dobil srčni napad in si je že toliko opomogel, da se hoče znova posvetiti delu za duše in za božje ljudstvo. Rad bi porabil svoje zmožnosti in izkušnost, ki si jo je nabral v dušnopastirskem delu za dobrobit bližnjega. Imel bo dovolj priložnosti, da se zopet uvede v delo, ki ga ima rad. Fara mu izreka dobrodošlico in mnogo uspeha pri njegovem delu.

V kolikor sem slišal, bo pomagala v šoli pri učenju krščanskega nauka, bo voditelj Tretjega reda, pri sestrah bo imel tedenske duhovne misli, vodil bo potuk za komentatorje, da bodo dali večji poudarek cerkvenemu bogoslužju. S tem bo verjetno veliko pomagano župniku, katerega sem že parkrat slišal, da je govoril, da se stara. Tako se mi je zdelo, kakor bi hotel reči, da potrebuje še enega pomočnika. Po ta novem jih ne smemo več imenovati kaplane, ampak po možnosti župnike. Pravijo, da se tako lepše sliši in da je s tem tako poudarek, da so vsi odgovorni za delo za duše. Naj že bo, kakor hoče. Novega pomočnika smo veseli in mu želimo vse dobro!

DRŽAVLJANI ZA VZGOJNO SVOBODO. — Zadnje čase slišimo in beremo veliko o težavah, ki jih imajo katoliške šole. Pod sedanjimi pogoji je upravljanje katoliških šol zelo težavno.

Kakšne so Vaše oči!

AKO RABITE OČALA — obrnite se z zaupanjem na zanesljivo tvrdko z dolgoletno izkušnjo

AKO RABITE OČALA — obrnite se z zaupanjem na zanesljivo tvrdko z dolgoletno izkušnjo

AKO RABITE OČALA — obrnite se z zaupanjem na zanesljivo tvrdko z dolgoletno izkušnjo

AKO RABITE OČALA — obrnite se z zaupanjem na zanesljivo tvrdko z dolgoletno izkušnjo

AKO RABITE OČALA — obrnite se z zaupanjem na zanesljivo tvrdko z dolgoletno izkušnjo

AKO RABITE OČALA — obrnite se z zaupanjem na zanesljivo tvrdko z dolgoletno izkušnjo

AKO RABITE OČALA — obrnite se z zaupanjem na zanesljivo tvrdko z dolgoletno izkušnjo

AKO RABITE OČALA — obrnite se z zaupanjem na zanesljivo tvrdko z dolgoletno izkušnjo

AKO RABITE OČALA — obrnite se z zaupanjem na zanesljivo tvrdko z dolgoletno izkušnjo

AKO RABITE OČALA — obrnite se z zaupanjem na zanesljivo tvrdko z dolgoletno izkušnjo

AKO RABITE OČALA — obrnite se z zaupanjem na zanesljivo tvrdko z dolgoletno izkušnjo

AKO RABITE OČALA — obrnite se z zaupanjem na zanesljivo tvrdko z dolgoletno izkušnjo

AKO RABITE OČALA — obrnite se z zaupanjem na zanesljivo tvrdko z dolgoletno izkušnjo

AKO RABITE OČALA — obrnite se z zaupanjem na zanesljivo tvrdko z dolgoletno izkušnjo

AKO RABITE OČALA — obrnite se z zaupanjem na zanesljivo tvrdko z dolgoletno izkušnjo

AKO RABITE OČALA — obrnite se z zaupanjem na zanesljivo tvrdko z dolgoletno izkušnjo

AKO RABITE OČALA — obrnite se z zaupanjem na zanesljivo tvrdko z dolgoletno izkušnjo

AKO RABITE OČALA — obrnite se z zaupanjem na zanesljivo tvrdko z dolgoletno izkušnjo

Manjka redovnih učnih moči, lajiški učitelji in učiteljice pa stanejo preveč denarja, da bi jih mogla cerkvena blagajna primerno plačevati. Datjave za cerkev niso tolikšne, da bi zmogle to plačevanje, posebno tam, kjer gre za več učnih moči. V primeru s redovnimi močmi imajo lajišne učne moči trikrat več plače kot redovne moči. Pred leti je bila lajišna moč v katoliških šolah nekaj redkega, sedaj je to nekaj navadnega. Da bi rešili katoliško šolo, se državljanji, ki se poslužujejo katoliških šol, prizadevajo, da bi dobili denarno podporo v obliki darila za vsakega učenca, ki obiskuje katoliško šolo. Organizirani shodi si prizadevajo priboriti si pravico do te podpore. S tem bi bila priznana enaka pravica vsem davkoplačevalcem. Taki shodi se vršijo ne samo po milwaškem okraju, ampak po vseh Združenih državah. Starši bi tako dobili denar, ki ga plačujejo za šolo, ki si jo izberejo kot šolo za svoje otroke. Verjetno bo vzelo še nekaj let, predno bo do tega prišlo, a začetek je tu. To je že stara reč, da se morajo katoličani vedno boriti za svoje stvari, če jih hočejo imeti. Nič jim ni darovano. Vse govorjenje o svobodni odločitvi, v katero šolo bodo starši poslali svoje otroke, je velikokrat le pesek v oči. V tem ni pravice, da morajo starši otrok, ki obiskujejo katoliško šolo, plačevati ogromne davke, potem pa še posebej plačevati za vzgojo svojih otrok po katoliških šolah. Če to storijo, samo pokažejo, kako si prizadevajo vzgojiti svoje otroke ne samo za ta svet, ampak tudi za drugi. Skrb jih je za vzgojo. Svojim otrokom želijo vse najboljše. In prav te žrtve blagoslovljajo njihove dobre namene. Pravica jim še vedno ostane do denarja, ki so ga vplačali s pomočjo davkov, da se ta porabi za njihove otroke v tej ali oni obliki.

SILVESTROVANJE. — Malokdo še ve, kaj je silvestrovanje. Ljudje danes bolj poznajo besedo "čakanje novega leta." Beseda silvestrovanje je prišla od sv. Silvestra, katerega god sv. Cerkev praznuje na zadnji dan leta. Ker je sedaj poudarek na osmini božičnega praznika, je sv. Silvester stopil v ozadje in celo v pozabo. Kakor mi je znano, bodo imeli čakanje novega leta tudi

pri Sv. Janezu. To je že ustaljena navada. Vedno smo priporočali ljudem, da se poslužijo te priložnosti in se porazvesele na domačih tleh. Letos tega ne moremo storiti. S 1. decembrom so bile vse rezervacije vzete in ni več prostora za nove udeležence. Rezervacije so določene le za 250 oseb in je vse oddano. To samo pove, kako so se ljudje v preteklosti vedno dobro imeli, da se želijo vrniti in čakati novega leta v dvorani sv. Janeza. Zanimivo je to, da je poleg oddanih rezervacij še 185 ljudi, ki čakajo, če bi se eventualno le našel kak prostorček. Letos bo igral William Wiher in njegov orkester. Ves program je v rokah Društva mož sv. Janeza.

NABOŽNI PREDMETI. — V mnogih cerkvah milwaške nadškofije v adventnem času imajo na razpolago nabožne predmete. Ljudje si jih lahko nabavijo ali za svojo hišo ali kot dar za Božič ali pa tudi za privatno porabo. Tako je tudi pri Sv. Janezu. Do Božiča si bodo ljudje lahko nabavili te nabožne predmete, kar je zelo priročno. Ni treba prav nikamor iti. Vse je takorekoč doma in pri roki. Ze zadnje nedeljo ali prvo v adventu so se ljudje poslužili te ugodne prilo-

Lepo božično darilo!

Ali imate sorodnika, prijatelja ali znanca, ki ne doliva še Ameriške Domovine? Dajte, osrečite ga za Božič in mu naročite Ameriško Domovino. Boste videli, da mu boste zelo ustregli.

Ako to storite, bomo novemu naročniku poslali lepo božično karto obnem z božično številko ter ga obvestili, da mu Vi poklanjate naročnino kot Vaše božično darilo. Izrežite spodnji kupon in priložite naročnino obnem z natančnim naslovom novega naročnika.

KUPON

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Prosim, da pošljate Ameriško Domovino kot moje božično darilo na sledeči naslov:

Ime
cesta
mesto in država
Za to darilo pošiljam znesek \$.....
Moje ime je
Moj naslov je
mesto in država

REKA TEČE SKOZI NASELJE? — Na prvi pogled bi kdo utegnil res tako misliti, pa je le pokopališče starih avtomobilov v Detroitu, Mich. Nerabna vozila čakajo tu, da jih zdrobe v staro kovino in pošljejo v topilnice.

sti.

SV. MIKLAVŽ. — Slovensko društvo Triglav je povabilo sv. Miklavža, da pride in obdari dobre otroke in pograja poredne. Prišel bo v nedeljo, 8. decembra, ob 3. popoldne v dvorano sv. Janeza. Se je napovedal že pred nekaj tedni, da se misli ustaviti tukaj pri Sv. Janezu in sedaj je gotovo. Tudi parkeljni so že poslali grozilno pismo, da jih bo vsakdo dobil po prstih, če ne bo dovolj priden. Vstopnina bo 50 centov. Dar za pakete je 25 centov, za več pa 50 centov. Blagajnik društva bo na razpolago zjutraj med sv. mašami, kakor tudi eno uro pred prihodom Miklavža. Torej pripravite se! Miklavž se bo letos držal stare slovenske navade in bo z otroci govoril le po slovensko. To je zelo lepo od njega. Slovenci so vabljeni posebej, pa še člani društva Triglav, da pridejo pozdravit tega ljubeznivega gosta in obiskovalca.

Popravila avtomobilov dražja iz dneva v dan

WASHINGTON, D.C. — Poseben pododbor senatnega pravnega odbora se že nekaj časa vzbada s vprašanjem, kako zavreči naraščanje stroškov za popraviljanje avtomobilov. Sedaj imamo že nad 100 milijonov motornih vozil vseh vrst. Število mehanikov, ki se pečajo s popraviljanjem avtomobilov, je pa po cenitvi le nekaj nad 800,000, tako da pride na enega mehanika po 125 voz. To je premalo, pravijo strokovnjaki, zato je veliko voz tudi slabo popravljeno.

Sedaj je navada, da so mehaniki plačani v akordu, kar omogoča hitri obračun z lastniki avtomobilskih delavnic. Seveda pa zapeljujejo akordi mehanike, da delajo hitro in površno. Podobno kočljivo vprašanje so cene za rezervne dele.

Avtomobilske tovarne imajo sicer svoje cenike, toda v njih niso objavljeni vsi popusti za delavnice, veletrgovce itd. Vse to je vzrok, da so stroški za popraviljanje narasli od 1. 1960 za več kot 50%, kar je veliko preveč. Senatni pododbor bo sedaj začel zasliševati interese in upa, da bo že prihodnje leto prišel do svojih sklepov, ki jih bo predložil senatnemu plenumu.

Cenijo, da znašajo letni stroški za popravila in rezervne dele naših voz \$20-\$25 milijonov. Senatni odbor bo verjetno predlagal, da bo treba imeti za popraviljalnice posebno obrtno dovoljenje, da se ne bo mogel vsak šušnar baviti s popraviljanjem voz.

V aprilu nov letalski red za 5 največjih letališč

WASHINGTON, D.C. — Federalna vlada je objavila načrt za nov letalski red na 5 največjih naših letališčih. Tri se nahajajo v New Yorku, dodatni jim je treba še letališči v Washingtonu in Chicagu. Ravno na teh letališčih je bilo letos največ zastoja v večernih urah, kar je motilo ves letalski promet na vzhodu naše dežele.

Po novem redu bo moglo na letališču O'Hara v Chicagu pristajati in odleteti v večernih urah le po 135 letal na uro, na letališču Kennedy pa po 80 letal. Kvoti za Newark in La Guardia sta pa še manjši. Načrt vpoštevata maksimalno zmogljivost vseh petih letališč, zadene pa najbolj interese zasebnih letal, ki so njihovi lastniki velika podjetja in bogati podjetniki.

Ti niso z načrtom zadovoljni in upajo, da bodo Nixona pregovorili, da bo načrt pokopal. Velike letalske družbe se načrta tudi ne veselijo, akoravno pri njem kolikor toliko dobro odrežejo. Več pa, da je nekaj treba storiti, ker postaja ameriški večerni zračni promet zmeraj bolj nevaren.

Kolonija Virginije
LEXINGTON, Ky. — Kentucky je postal leta 1776 kolonija Virginije, leta 1792 pa je bil sprejet v Unijo kot država.

Moški dobijo delo

Moški dobe delo
Ročni stružniki
Izkušeni v izdelavi orodja. Mora-
jo sami nastaviti. Nadure. Plača
od ure. Koristi. V severovzhod-
nem delu mesta. Kličite 681-2600.
(236)

Lathe Hand
Must be experienced. Tool room
work. Must make own setup.
Overtime. Hourly rate. Benefits.
Northeast location. Call 681-2600.
(236)

Pomivalec — pomivalka
zvečer — 6 dni
YANKOVIC STEAK HOUSE
17027 Euclid Ave.
531-5122
(x)

MALI OGLASI

Lastnik prodaja
dober bungalov, 2 spalnice spo-
daj, 1 zgoraj, dnevna soba, jedil-
nica, zajtrkavalnica, na 3562 W.
128 St. južno od Lorain Avenue.
Kličite 941-5264. (236)

V najem
5 krasnih sob, vse na novo
dekorirano, se odda odrasli dru-
žini na 15909 Holmes Ave. tele-
fon 263-2859 ali 761-7521.
(233)

Carl Ave.
na novo barvana hiša, za tri male
družine, dve po tri sobe vsaka,
ena ima štiri sobe. Garaža za dva
avta. Manj kot \$10,000. Laurich
Realty IV 1-1313.
(236)

Stanovanje iščeta
Slovenska zakonca iščeta 4-
sobno stanovanje v Collinwoodu
ali Euclidu. Kličite po 6. uri zve-
čer 731-0638. (236)

V najem
Oddamo 5 sob in kopalnico
zgoraj na 1262 Norwood Rd.
Zglasite se spodaj ali kličite 729-
7559 po 4:30 uri pop.
(236)

V najem
Pet sob, vse na novo dekori-
rano, za dvojico na Prosser Ave.
Kličite pop. ali zvečer 881-6548.
(239)

Carst Memorials
Kraška kamnoseška obrt
EDINA SLOVENSKA IZDELOVAL-
NICA NAGROBNIH SPOMENIKOV
15425 Waterloo Rd. IV 1-2237

V blag spomin
TRETJE OBLETNICE SMRTI
LJUBLJENE SOPROGE
IN MATERE

JEAN SRAY
ki nas je za vedno zapustila
dne 5. decembra 1965.

Srčno ljubljena soproga in mati,
šla prezgodaj si od nas,
dobra, skrbna si nam bila,
pogrešamo Te vsak čas.

Sveta vera nas tolaži,
da se enkrat snidemo,
kjer ni joka ne bolesti,
rajsko srečo uživamo.

Zahvali:
SOPROG IN OTROCI
Cleveland, O. 5. decembra 1968.

"We
wouldn't trade
electric heat
for any other kind."

SAYS MR. ERNEST PIETSCH, WALDO, WIS.

This is a conclusion based on 10 years of experi-
ence with electric heat. "Not only has it proved
reasonable in cost, but we haven't spent a nickel
for maintenance expense in 10 years," says
Mr. Pietsch.

This is one of many case records which explode
the myth that you have to be "made of money"
to enjoy electric heat.

Be guided by facts — not rumors or hearsay.
Better still... find out for yourself. Call a Recom-
mended Electric Heating Contractor for
a free estimate.

WISCONSIN electric power COMPANY

Jerzy Żulawski:

NA SREBRNI OBLI

ROMAN

Počilo je, ko se je spotaknil in padel. Zrak je ušel skozi razbito masko še preden smo utegnili priskočiti. Odtod krvavitev in omedlevica. Toda, čemu je bil zbežal — to je bilo za nas še vedno skrivnost.

Po dolgem prizadevanju smo ga naposled obudili nazaj v življenje. Globoko, krčevito je vzdahnil — to je bil prvi znak, da se življenje vrača — nato pa se mu je spet ulila kri iz ust... Ko je končno odprl oči, je z veliko muko zajel sapo in se zmedeno zastrmel v nas, ne da bi se zavedel, kaj se z njim dogaja. Nato je presunljivo zakričal, iztegnil roke, kakor bi hotel nekaj pehniti od sebe, in znova omedlel.

Zbudili smo ga še enkrat, toda zavedel se ni: jela ga je tresti mrzlica, ki utegne biti napoved daljše bolezni.

Skrbno smo položili bolnika na mrežnico in nadaljevali pot. Na fantastične skale ali skrivnostno mesto ni nihče več pomislil. Strašni dogodek nas je globoko presunil in nas napolnil s še silnejšim hrepenjem, da bi se kar moči hitro izkopal iz te peklenke pokrajine.

Po kakih dvajsetih urah smo prišli do pobočja Pica, kjer se nahajamo v tem trenutku. Tu ostanemo do jutra.

Tomažovo stanje je še vedno grozno. Krvavitev je sicer prenehala, toda mrzlica še zmeraj narašča. Zdaj pa zdaj šine pokonci, kakor bi hotel nečemu ubežati, blede, trza se, kriči ne-

razumljive besede, med katerimi se čisto ponavlja ime bratov Remognerov. Po teh izbruhih se ponavadi pogreza v popolno izčrpanost. Takrat je mrtvaško bled, kakor da ni v njegovem telesu več niti kaplje krvi.

Vsi smo nemirni zaradi tega. Marta izgublja glavo od skrbi in obupa, pa se skuša obvladati, saj ve, da je njena pomoč bolniku potrebna. Midva jo tolaživa kolikor moreva in skušava skriti pred njo lastno zaskrbljenost.

Skrivnost je za tem strašnim dogodkom. Kaj je moglo njega, Tomaža, spraviti v tak preplah, da je kakor blazen zbežal? Maska se je razbila brez dvoma šele ob padcu. Zal mi je, da nismo preiskali poti, ki jo je bil prehodil. Morda bi na ta način razgonetili skrivnost... Nekaj se je moralo zgoditi na tisti poti! Če kdo, bi se znal Tomaž s svojo prisebnostjo obvladati, pa naj je bilo že vrag vedi kaj. In končno — kaj ga je moglo prestrašiti na tem mrtvem, praznem svetu?

Pod Picom, 148 ur po polnoči. Naposled smo si nekoliko oddahnili: vse kaže, da se nam posreči ohraniti Tomaža pri življenju. Zdaj spi — znak, da je vrhunec bolezni že mimo. Govorimo šepetaje, da ga ne bi prebudili.

Bojimo se, da ne bi jeli psi bevsati. Zdaj se ne sme vzdramiti, to bi bila njegova smrt. Zato ima ta ali oni neprestano pse pod očesom. Tistega, ki bi se oglašil, bi takoj vrgli iz voza. Toda k sreči so psi mirni. Selena, Tomaževa miljenka, sedi nepremično ob njegovi mrežnici kakor na straži in ne makne oči

od svojega bolnega gospodarja. Prepričan sem, da ve, kako je z njim. V njenih očeh je toliko žalosti in nemira. Brž ko se kdo približa bolniku, podmoliko zarenči, kakor bi hotela pokazati, da vse razume in ne pusti, da bi mu kdo delal krivico; nato pa pomaga z repom, češ, lepo je, da tako skrbite zanj, zdaj vem, da mu nočete nič zalega.

Na drugi strani mrežnice sedi Marta. Že domala sto ur samo molči. Usta odpre samo, kadar določimo, kdo naj bedi pri bolniku. Njena boleš je tolika, da nisem videl podobne. Ne joče, ne toži, nasprotno, čisto mirna je, a v tem miru, v teh stisnjenih, suhih ustnih, v široko razprtih očeh je žalost, ki ti trga srce, če jo samo pogledaš. Na poseben način izkazuje spoštovanje njeni boleš. Hotela bi jo potolažiti, vrniti ji upanje, pogum, pa nerodno opletava okoli nje in ne najdeva prave besede. Ona pa gleda na najučudno brezbrizno. Pomeniva ji le toliko, kolikor sva v pomoč njenemu Tomažu. Sicer pa naju zanjo ni.

Pod Picom pred jutrom tretjega dne.

Najvišji vrh Pica je zažarel v soncu. Tri, štiri ure še, pa bo dan tudi tu spodaj v dolini. Vso noč je pred nami blestela stena orjaške gore, zdaj pa je ta stena otemnela pod žarečim vrhom.

Kakor Tri glave, tako nam tudi Pico zastavlja isto vprašanje. Odkod te gore? Morda je vendarle bila voda...

Peter je navzlic ledenemu mrazu stopil iz voza in prinesel kamen, ki ni izključeno, da ga je lizala voda.

Ob sončnem vzhodu morda izveremo kaj več.

Tomaž venomer spi — že trideseto uro. Zato smo malce svobodnejši, a jelo nas je skrbeti, kaj naj to spanje pomeni. Strah nas je ob pogledu na njegov mrtvaško bled obraz. Oči zaprte, lica upadla, koža žolta, skoraj prosojna, usta izžgana, brezkrvna. Leži negibno — rebra toliko da dviguje slabotno dihanje. Včasih mi je, ko da leži pred mano mrlič, ne živ človek. Da bi se vendar že zbudil!

Marta molči in se ne gane od postelje niti za hip. Izmučena, ugnana spi kar sede. Spi zelo malo. Toliko da se zbudi, se zare v bolnika, kakor bi ga hotela s pogledom ozdraviti. V skrbeh sem že tudi za njeno zdravje. Kaj če zboli še ona? Vse prigo-varjanje je zaman — z veliko težavo jo včasih pretentava, da kaj malega poje.

Kaj nam je storiti, če se Tomaž do dneva ne zbudi? Radi bi na pot, pa se bojimo, da ga ne bi predramili. Skraja smo nameravali kreniti od Pica proti vzhodu in obiti verigo Alp, ki tvorijo severovzhodni del Morja nali-

vov, zdaj pa nameravamo naravnost proti dolgemu grebenu Platona. Peter, ki je natanko preučil karto, trdi, da ne bo težko priti čez ta greben naravnost na Mare Frigoris, za katerim je gorata pokrajina, ki se vleče vse do tečaja. To bi nam nemalo skrajšalo pot.

Morje nalirov, 10° zah, dolžine, 47° sev. širine, 20 ur po začetku tretjega dne.

Naposled se bližamo koncu neizmernega Morja nalirov, čez katerega smo potovali blizu dva meseca. Tu sta minila komaj dva dneva, a med tem se je Luna zemljanom dvakrat pokazala v ščipu in mlaju.

Že nekaj ur vidimo pred sabo mogočne grebene Platona. Njegova vzhodna stena se blešči na temnem nebu. Na zahodni strani je noč, le višji vrhovi gore kakor plamenice. Pogled, ki se nam odpira, presega po veličasti in mogočnosti vse, kar smo videli dotorej. Toda Tomaževa bolezen nas preveč mori, da bi se mogli

predati tej lepoti.

Prebudil se je ob sončnem vzhodu. Pogledal nas je osuplo, skušal sesti v mrežnici, pa mu moči niso dale. Zvrnil se je vznak in ležal tako, dokler ga ni Marta posadila pokonci. Priskočil sem in ga pobaral, kaj želi. Peter je medtem stal pri krmilu.

Tomaž se je čutil, da je dan. Ničesar ni vedel o svoji bolezni, tudi tega ne, kedaj in zakaj je zbolel. Povedal sem mu. Nape-njal je misli, grebel v spomin — nato pa je iznenada prebledel, če je sploh mogel njegov mrtvaški obraz še prebledeti, si zakril obraz z rokami in jel poln groze šepetati: "To je bilo strašno, strašno!" Ves je drgetal.

Čez nekaj časa, ko se je že malce pomiril, sem poskušal znova s še večjo previdnostjo povedeti za vzrok njegovega strahu in bega, toda zaman. Trdovratno je molčal, ali pa mi je odgovarjal brez zveze. Potem nisem silil več vanj, kajti opazil sem, da ga s svojimi vprašanji samo utrujam begam. Zato pa

sem mu moral prav podrobno sam posluh, polglasno je ponapisati, v kakšnem stanju smo ga bili našli in kako se je razvijala njegova bolezen. Bil ga je simptome.

EUCLID POULTRY

V zalogi imamo vedno očistene piščance, na kose zrezane, popolnoma sveža jajca ter vseh vrst perutnine. Pridite in si izberite!

HOWARD BAKER

549 EAST 185 STREET, EUCLID

KE 1-5157

DRUŠTVENI IMENIK

Veliko posameznih društev ima v našem listu seznam svojih uradnikov, čas in kraj sej. Te sezname priobčujemo po enkrat na mesec skozi vse leto proti plačilu \$12.

Društvom, ki imajo mesečni oglaš v tem seznamu, objavljamo brezplačno tudi vabila za seje, pobiranje asementa in druge kratke vesti. Dobijo terej za \$12 dosti koristnega.

Vsem društvom priporočamo, da na letnih sejah odobre letni oglaš v imeniku društev Ameriške Domovine in si s tem zagotovijo tudi priložnost za brezplačno objavo društvenih vesti in novic.

EUROPA TRAVEL SERVICE

759 East 185. Street, Cleveland, Ohio 44119

POTOVANJA V DOMOVINO in prihod SVOJCEV V AMERIKO PREVOZ Z LETALI IN LADJAMI PO VSEM SVETU

Vam točno po Vaših željah oksrbimo in uredimo najboljše zveze.

Poslujemo v našem domačem in tudi drugih evropskih jezikih.

JEROME A. BRENTAR

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVENUE

Tel.: ENdicott 1-0583

COLLINWOODSKI URAD

452 E. 152nd STREET

Tel.: IVanhoe 1-3118

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

ŽENINI IN NEVESTE!

NAŠA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
KRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

HEnderson 1-0628

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

MILK ROUTE

3900 Points — Austin area. Must sell due to illness. Reasonable. 267-8541

(236)

RESTAURANT-PIZZERIA

Good earnings. No. Side. Illness. Can finance. Cash-terms. Under \$15,000 — Call 275-5617

(235)

GROCERY STORE in BRIGHTON PK.

for sale. VI 7-8264 bet. 5 and 6 p.m.

(237)

COCKTAIL LOUNGE—Hawaiian atmos. Well known estab. 13 yrs. 4 a.m. closing. With bldg. & adj. lot. Has modern apt. 2nd fl. N.W.—Retiring — SP 7-5346.

(238)

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

COMPANION FOR ILL WIFE

Live in. Own room. Light housework. Good cook. PH.: LI 4-2348.

(235)

HOUSEKEEPER-BABY SITTER

Personal interview 1-9 p.m. daily Mon. off.

728-6664

(238)

REAL ESTATE FOR SALE

WESTERN SPRINGS — Springdale 4 bdrm. brk. Ideal for accom. of In-laws. \$46,900.

246-1256

(236)

FEMALE HELP

EXCELLENT OPPORTUNITIES IN OSSEO, WISCONSIN, FOR

REGISTERED NURSES & LICENSED PRACTICAL NURSES

Desperately needed in our hospital-nursing home complex; assignments are either hospital or nursing home, not jointly; attractive salary, routine increments, good working conditions, 40 hours per week, any additional time paid at 1½ times regular rate. Please write or call

OSSEO AREA MUNICIPAL HOSPITAL AND NURSING HOME

Osseo, Wisconsin 54758

Phone: (715) 597-3121

(234)

IMMEDIATE OPENINGS FOR

NURSES

Come to the heart of beautiful Santa Cruz Bay area. Easily accessible to San Francisco Bay area, Carmel, Monterey. Assistance available to secure housing. Now taking applications for a new 102 bed hospital to open in Spring 1969. RN's and LVN's needed in all shifts, all units. Positions available in present hospital P.M. and night shifts. Phone Mr. Bitter at 408-724-4741

WATSONVILLE COMMUNITY HOSPITAL

P.O. Box 310, Watsonville, California

(235)

V BLAG SPOMIN

OB TRETJI OBLETNICI ODKAR JE V GOSPODU PREMILNU NAS LJUBLJENI OČE IN STARI OČE

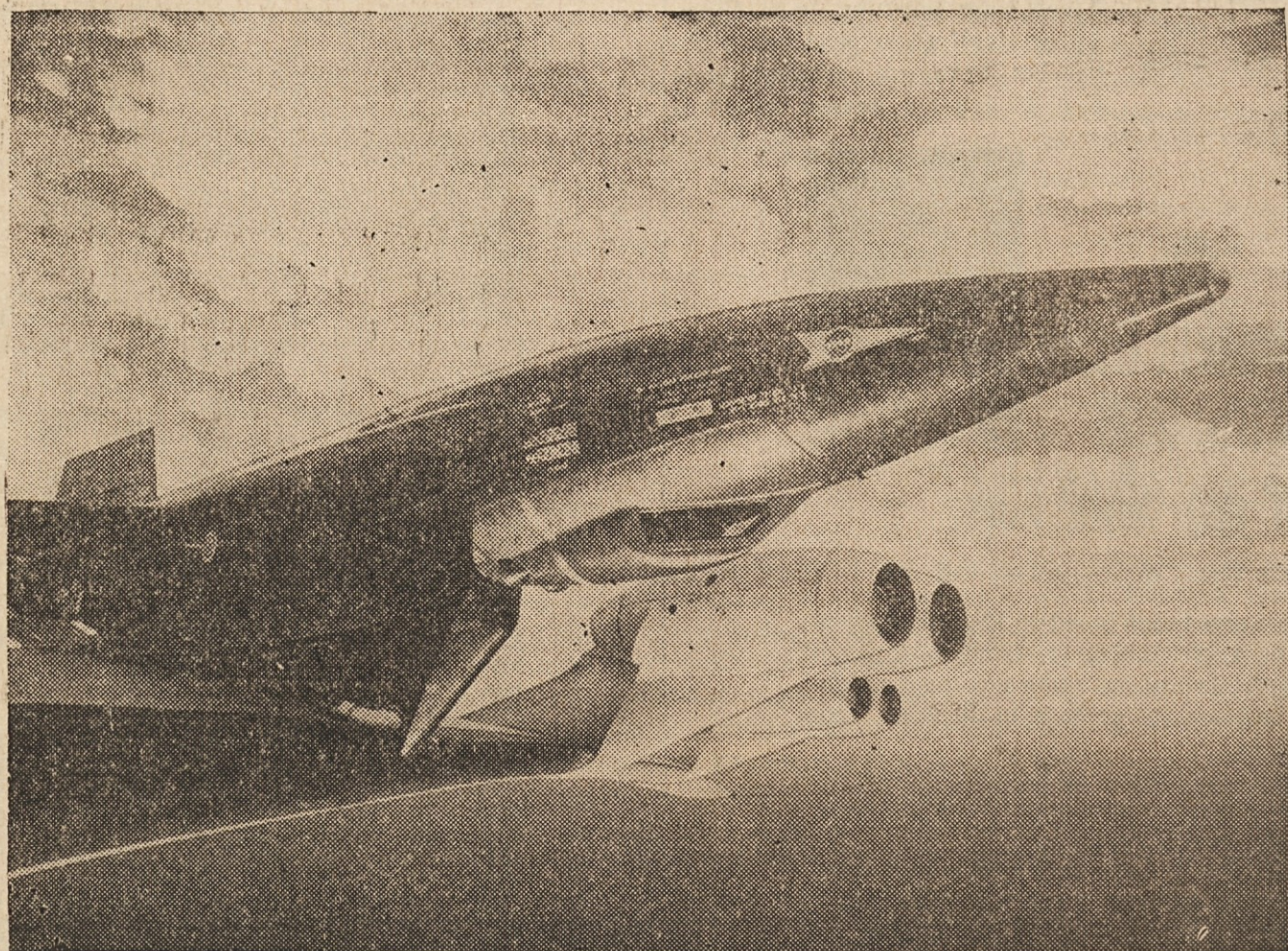
Joseph Tekavec

ki je odšel v večno življenje dne 5. decembra 1965.

Daruj, Gospod, mu mir, naj večna luč mu sveti; ker si dobrote vir, uživa raj naj sveti.

Zalujoči:

sin JOSEPH
hčerka ROSE MIKLAVZ
VNUKINJE, VNUKI in
PRAVNUKI.
Cleveland, O. 5. decembra 1968.

VSE V REDU! — Preskusno letalo X-15 je pripeto na krilo B-52 bombnika, ki je preskusno letalo ponesel visoko v zrak, odkoder se bo spustilo na poskusni let. Malo, krogli podobno letalo, je doseglo rekord tako v brzini kot v višini.